

Meicirculaire 2020 gemeentefonds -> effecten gemeente Dinkelland

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Dit is dus de eerste van dit jaar.

Aanvankelijk zou dit een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2021. Dat is echter doorgeschoven naar de decembercirculaire 2020 met ingangsjaar 2022. Ook de brief van de minister BZK aan de Tweede Kamer van 28 mei 2020 over het compensatiepakket Corona ter waarde van € 542 miljoen voor de eerste periode tot 1 juni leidt niet tot cijfermatige aanpassingen in deze meicirculaire. De financiële vertaling ervan zal binnen enkele weken in een extra brief komen, waarna de bevoorschotting zal starten. De definitieve cijfers en verdeling zal bekend gemaakt worden in de komende septembercirculaire 2020.

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de meicirculaire 2020 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Dinkelland	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering volgens meicirculaire 2020	35.244.553	36.069.803	36.961.336	37.418.900	37.856.901
Algemene uitkering volgens decembercirc. 2019	34.706.960	35.670.752	36.345.528	37.071.214	37.784.406
Hogere Algemene uitkering in meicirculaire 2020	537.593	399.051	615.808	347.686	72.495

De hogere inkomsten zijn een gevolg van hogere accessen (ontwikkeling van de rijksuitgaven), incidentele compensatie BTW Compensatiefonds (BCF) en mutaties in eenheden en gewichten (aantal inwoners, aantal bijstandsontvangers, etc.). De voorlopige belastingcapaciteit 2020 zorgt voor een verlaging van de algemene uitkering, omdat de gemeentelijke belastingcapaciteit is toegenomen (hogere WOZ- waarden).

Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeengekomen de accessen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van deze meicirculaire. Voor die jaren wordt dat dus ook de afrekening, tenzij er nog grote afwijkingen volgen. Hierdoor is ook het plafond van het BCF gefixeerd.

Het saldo van de hogere algemene uitkering is geen pure "winst". We dienen rekening te houden met de taakmutaties die benoemd zijn door het rijk. Taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd of onttrokken, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Wanneer ze nieuw zijn worden ze eenmalig afzonderlijk benoemd om inzicht te creëren waaraan het rijk meer of minder geld gaat besteden. Maar het uitgangspunt van de gehele algemene uitkering is en blijft dat de middelen vrij aanwendbaar zijn. Binnen de gemeente Dinkelland kennen we de lijn dat voor deze taakmutaties een stelpost wordt opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Zodra door college en raad wordt ingestemd met het ontwikkelde beleid kan een beroep worden gedaan op deze stelpost(en). Indien ervoor wordt gekozen geen beleid te ontwikkelen dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van de algemene middelen of en laste worden gebracht.

De taakmutaties die in de meicirculaire 2020 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Dinkelland zijn:

gemeente Dinkelland	2020	2021	2022	2023	2024
Taakmutaties:					
- Inburgering	-52.000	-33.000	-74.000	-82.000	-82.000
- Suppletie-uitkering bommenregeling	-19.000	0	0	0	0
- Maatschappelijke begeleiding statushouders	-19.000	0	0	0	0
- Participatie	-69.000	-45.000	-35.000	-31.000	-36.000
- Voogdij/18+	-41.000	0	1.000	1.000	1.000
Loon- en prijsbijstelling sociaal domein:					
- Maatschappelijke Opvang	0	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
- Vrouwenopvang	0	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
- Algemeen	0	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Totaal taakmutaties	-200.000	-310.000	-340.000	-344.000	-349.000

Taakmutatie Inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van de integratie-uitkering zal naar verwachting in de decembercirculaire 2020 worden bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet- westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn.

Taakmutatie suppletie-regeling bommenregeling

Vanaf 2015 kunnen alle gemeenten in geval van opsporing en ruiming van explosieven een bijdrage van 70% in de kosten ontvangen. De gemeente Dinkelland ontvangt op basis van deze regeling in 2020 een bedrag van € 19.490 incidenteel.

Taakmutatie maatschappelijke begeleiding statushouders

Conform artikel 18 van de Wet inburgering wordt voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Een gemeente ontvangt € 2.370 per inburgeringsplichtige asielmigrant. De gemeente Dinkelland ontvangt in 2020 € 18.960 voor 8 asielmigranten incidenteel.

Taakmutatie Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2020. De Wsw-middelen zijn geactualiseerd. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standaardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals we die kennen uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2020 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2019 en de blijfkansen voor de jaren 2020 en verder.

Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de integratie-uitkering door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen Nieuw begeleiding. De drempelbedragen zijn in deze circulaire geïndexeerd vanwege de loon- en prijsbijstelling en zijn € 9.000 in 2020 en € 7.700 vanaf 2021. De drempelbedragen geven weer wat het gemiddelde bedrag is dat in het betreffende jaar beschikbaar is voor de begeleiding van beschermt werk. Iedere gemeente ontvangt ten minste budget voor de financiering van de begeleiding van één beschutte werkplek.

Taakmutatie Voogdij/18+

De integratie-uitkering Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (t-2) per gemeente gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Daarmee wordt – ondanks de beperking van gegevens die twee jaar terug gaan – zo goed mogelijk aangesloten bij de actuele kostenverschillen tussen gemeenten. Er zijn nieuwe gegevens (jaar 2019) over voogdij/18+ beschikbaar welke gebruikt zijn voor de verdeling van de bedragen voor 2021. Zoals gebruikelijk zijn deze nieuwe gegevens ook doorgetrokken in latere jaren. In de nieuwe bedragen per gemeente is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2020.

Door het gebruik van actuele gegevens en een reservering in verband met afgesproken compensatieregelingen neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2021 met structureel € 38,154 miljoen toe. Deze toename kan grotendeels worden gedekt met de toevoeging van de loon- en prijsbijstelling 2020 aan deze integratie-uitkering. Het verschil van € 17,775 miljoen wordt zoals gebruikelijk onttrokken aan de algemene uitkering, subcluster Jeugdhulp. Vandaar het geringe effect in de jaren 2021 en verder.

Taakmutatie loon- en prijsbijstelling sociaal domein:

In de meicirculaire 2018 is met ingang van uitkeringsjaar 2019 ± € 7 miljard overgeheveld van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering. Voor 2019 is in de meicirculaire van vorig jaar over dat bedrag nog één keer een aparte Loon-Prijs-mutatie (LPO) verstrekt. In deze meicirculaire 2020 gebeurt dat niet meer voor uitkeringsjaar 2020 en volgende. De gemeenten moeten zich redden met het accres. Dat kan ook omdat de uitkeringsbasis 2019 (T-1) waar het accres over wordt berekend met voornoemde € 7 miljard is toegenomen, zodat in absolute cijfers het accres is toegenomen.

Dit betekent dat de loon- en prijsbijstelling voor het sociaal domein uit de hogere algemene uitkering van deze meicirculaire 2020 betaald moet worden. Om dus de balans te behouden moet tegelijk met de hogere inkomsten ook de hogere uitgaven worden geraamd, anders reken je je rijk. Structureel wordt rekening gehouden met € 200.000 vanaf 2021. Het jaar 2020 is reeds geraamd in de begroting 2020.

Daarnaast speelt m.i.v. 2021 voor het eerst de doorbetaling van de loon- en prijsbijstelling uit het accres aan de centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang (€ 25.000 jaarlijks) en vrouwenopvang (€ 7.000 jaarlijks).

Budgettaire consequenties meicirculaire 2020

De hogere algemene uitkering zoals die blijkt uit de meicirculaire 2020 afgezet tegen decembercirculaire 2019 (en zoals die is geraamd in perspectiefnota 2021 inclusief het 1^e programmajournaal 2020) en de hierboven benoemde taakmutaties daarop in mindering gebracht laat het volgende beeld zien:

gemeente Dinkelland	2020	2021	2022	2023	2024
Hogere Algemene uitkering in meicirculaire 2020	537.593	399.051	615.808	347.686	72.495
Totaal taakmutaties	-200.000	-310.000	-340.000	-344.000	-349.000
Budgettair effect op de begroting	337.593	89.051	275.808	3.686	-276.505

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de budgettaire consequenties daarvan voor het lopende jaar 2020 nemen we mee in het 2^e programmajournaal 2020. De meerjarige consequenties voor ons meerjarig perspectief betrekken we bij het opstellen van de begroting 2021.